

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 566/2017-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. septembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Richardom Kovalčíkom, advokátska kancelária, Rázusova 28/1, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice II č. k. 28 C 244/2003-478 z 2. júna 2014, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 7 CoD 48/2014-556 zo 17. decembra 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Cdo 162/2016-609 z 25. januára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. apríla 2017 osobne doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu

ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 28 C 244/2003-478 z 2. júna 2014, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 CoD 48/2014-556 zo 17. decembra 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4 Cdo 162/2016-609 z 25. januára 2017.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupoval ako navrhovateľ v konaní o určenie, že poručiiteľka [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „poručiiteľka“), vlastnou rukou nenapísala a nepodpísala závet a listinu o vydedení z 20. februára 1999, určenie, že dôvody jeho vydedenia poručiiteľkou v listine o vydedení z 20. februára 1999 nie sú dané, ako aj o určenie neplatnosti záveru a listiny o vydedení z 20. februára 1999. Odporcami v konaní bol [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „odporca v 1. rade“), ktorého poručiiteľka závetom ustanovila za výlučného dediča, a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ].

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 28 C 244/2003-478 z 2. júna 2014 určil, že dôvody vydedenia sťažovateľa poručiiteľkou v listine o vydedení z 20. februára 1999 nie sú dané a že závet poručiiteľky z 20. februára 1999 je v časti, v ktorej došlo k opomenutiu sťažovateľa, neplatný. Vo zvyšnej časti sťažovateľov návrh na začatie konania okresný súd zamietol a v odôvodnení rozsudku konštatoval existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovaných určeníach u sťažovateľa v zmysle v tom čase účinného § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). Po stránke skutkovej okresný súd rekapituloval, že *„nebola medzi účastníkmi spornou skutočnosť, že v rozhodnom čase, až do mesiaca november roku 1996, žila poručiiteľka s navrhovateľom v spoločnej domácnosti, pričom účastníci netvrdili a zo žiadneho z vykonaných dôkazov... nevyplývalo, aby vzťahy medzi navrhovateľom a poručiiteľkou v tomto období boli narušené do tej miery, aby napriek spoločnému súžitiu neudržiavali bežné príbuzenské vzťahy, alebo aby si navzájom minimálne v rozsahu uspokojovania základných potrieb nepomáhali. K zmene tohto stavu... došlo až v mesiaci november 1996,*

kedy došlo k ukončeniu spoločného súžitia navrhovateľa a poručiťky s tým, že od toho času, vychádzajúc z tvrdenia samotného sťažovateľa, sa s poručiťkou už nestretol a neposkytol jej pomoc... Výsledky... dokazovania súdu neumožnili jednoznačne ustáliť, za akých okolností navrhovateľ opustil spoločnú domácnosť s poručiťkou, a či dôvod ukončenia spoločného súžitia spočíval na poručiťke alebo navrhovateľovi. V širších súvislostiach však v tejto súvislosti nemožno ponechať bez povšimnutia v konaní nespornú skutočnosť, že poručiťka mala vážne narušený vzťah s každým zo svojich detí (mimo navrhovateľa tiež s odporcom v 1. rade, s odporcom v 2. rade a tiež s nebohú dcérou [REDACTED] [REDACTED])... Spoločnými prejavmi všetkých... konfliktov poručiťky so svojimi deťmi,... bolo prerušenie akýchkoľvek osobných kontaktov, a to i v širšom kruhu rodiny, nekomunikovanie a zo strany poručiťky tiež striktné odmietanie vôbec rozhovorov na témy, týkajúce sa osoby, s ktorou poručiťka bola v konflikte. Z uvedeného je možné podľa posúdenia súdu... vyvodiť, že bez ohľadu na príčinu vzniku konfliktu medzi navrhovateľom a poručiťkou,... javí sa byť nepochybne sčasti i na poručiťke, jeho pretrvávanie a predovšetkým prejavy v podobe absolútnej nekomunikácie, boli s určitosťou, tak ako v prípade konfliktov s ostatnými deťmi, v značnej miere zapríčinené samotnou poručiťkou, ktorá sama záujem o stýkanie sa s navrhovateľom nemala a nechcela s ním udržiavať bežné príbuzenské vzťahy. Za týchto okolností navrhovateľ podľa posúdenia súdu nemal príležitosť a reálnu možnosť poručiťke pomáhať a prejavovať o ňu záujem, a preto správanie sa navrhovateľa, keďže v značnom rozsahu bolo vyvolané nezáujmom samotnej poručiťky, dôvodom pre vydedenie nie je. Už len z toho dôvodu je preto návrh navrhovateľa smerujúci k určaniu neexistencie dôvodov vydedenia poručiťkou dôvodný.“.

4. Aj zdravotný stav poručiťky okresný súd vyhodnotil tak, že „pomoc poručiťke... bola určite žiaduca, nebolo však zistené, aby bola nevyhnutne potrebná v zmysle odkázanosti na pomoc inej osoby“. Okresný súd nadväzne vyhodnotil, že „dôvody, pre ktoré poručiťka listinou o vydedení zo dňa 20.2.1999 navrhovateľa vydedila, v čase urobienia tohto úkonu neboli dané, materiálna náležitosť vydedenia listinou o vydedení zo dňa 20.2.1999 preto nebola naplnená a z tohto dôvodu je preto právny úkon vydedenia navrhovateľa poručiťkou neplatný. Nakoľko k platnému vydedeniu navrhovateľa poručiťkou nedošlo, poručiťka v záвете zo dňa 20.2.1999 navrhovateľa, ktorý je jej

potomkom, opomenula a navrhovateľ sa neplatnosti závetu dovolal, v časti v ktorej došlo k opomenutiu navrhovateľa je závet poručiťky... zo dňa 20.2.1999 neplatný podľa ust. §479 v spojení s ust. § 40a Občianskeho zákonníka. V tomto rozsahu súd neplatnosť závetu poručiťky... zo dňa 20.2.1999 určil, pričom v ostatnej časti nároku navrhovateľa, smerujúceho k určení neplatnosti tohto závetu súd návrh na začatie konania navrhovateľa zamietol, nakoľko závet, až na opomenutie navrhovateľa, inak splňa podľa posúdenia súdu všetky zákonné predpoklady platnosti. V tomto zmysle závet bol urobený slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne (§ 37 ods. 1 OZ), jeho predmetom nebolo plnenie nemožné (§ 37 ods. 2 OZ), obsahom alebo účelom neodporoval zákonu (až na opomenutie navrhovateľa), zákon neobchádzal a nepriečil sa dobrým mravom (§ 39 OZ), bol napísaný vlastnou rukou poručiťky a bol v ňom uvedený deň, mesiac a rok, kedy bol podpísaný (ust. § 476 ods. 1 a ods. 2 a ust. § 469a ods. 3 OZ) a bol tiež vlastnou rukou poručiťky podpísaný (ust. § 476a). I napriek záveru o neplatnosti listiny o vydedení súd i v tejto časti návrh na začatie konania navrhovateľa zamietol, nakoľko popri určení neexistencie dôvodov vydedenia a neplatnosti závetu, predstavujúcim dostatočný a úplný podklad pre ustálenie okruhu dedičov a veľkosti ich dedičských podielov v dedičskom konaní, by rozhodnutie súdu i o neplatnosti listiny o vydedení, majúcim vo vzťahu k relatívnej neplatnosti závetu len predbežnú povahu, neslúžilo potrebám praktického života a malo tak len akademickú povahu. Na takomto určení podľa posúdenia súdu navrhovateľ nemal naliehavý právny záujem.“.

5. Sťažovateľ napadol zamietavý výrok rozsudku okresného súdu odvolaním. Zdôraznil v ňom rozpor závetu poručiťky s dobrými mravmi tvrdiac, že oprávnenie zriadiť závet „nie je možné zneužívať na úkor iných osôb“. Skutkovo argumentoval, že „poručiťka zriadila závet spolu s listinou o vydedení, resp. v nadväznosti na ňu... V predmetnej listine pritom poručiťka uviedla dôvody vydedenia, ktoré sa preukázateľne nezakladajú na pravde. Rovnako tak dôvod, pre ktorý by po smrti poručiťky mal dedič všetok jej majetok výlučne len odporca v 1. rade a ktorý poručiťka uviedla v samotnom závetu bol taktiež nepravdivý. Vykonané dokazovanie totiž jednoznačne preukázalo, že odporca v 1. rade nebol zďaleka jediný, kto sa o poručiťku staral, resp. zaujímal sa o ňu v jej starobe. Tejto skutočnosti si pritom musela byť dobre vedomá aj sama poručiťka

pri spisovaní závetu, resp. listiny o vydedení. Rovnako si poručiiteľka musela byť dobre vedomá aj tej skutočnosti, že majetok, ktorého sa závet týka bol nadobudnutý za výrazného príspevku navrhovateľa a odporcu v 2. rade a minimálneho príspevku odporcu v 1. rade, ktorý s poručiiteľkou dlhodobo... nekomunikoval, resp. s ňou neudržiaval žiaden kontakt a záujem o poručiiteľku začal prejavovať až potom, čo poručiiteľka nadobudla majetok po svojej zomretej dcére. Aj napriek týmto skutočnostiam však poručiiteľka výrazne znevýhodnila navrhovateľa a odporcu v 2. rade v prospech odporcu v 1. rade, čo možno považovať z jej strany za zlomyseľnosť a nespravodlivosť, a teda v konečnom dôsledku za konanie v rozpore s dobrými mravmi.“.

6. Sťažovateľ tiež v odvolaní vyčítal prvostupňovému rozsudku nedostatočné odôvodnenie, pretože podľa jeho názoru z odôvodnenia tej časti rozsudku okresného súdu, ktorá konštatuje súlad napadnutého závetu s dobrými mravmi, *„nie je vonkoncom zrejmé, na základe čoho prvostupňový súd dospel k takémuto (podľa navrhovateľa mylnému) záveru, resp. akými úvahami sa pri ustálení tohto záveru riadil. Absencia riadneho odôvodnenia má za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov a teda konanie je postihnuté tzv. inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.“.*

7. Napokon sťažovateľ v odvolaní žiadal, *„aby aj napriek skutočnosti, že prvostupňový súd vo výroku č. 1 určil, že dôvody vydedenia navrhovateľa poručiiteľkou nie sú dané, bolo taktiež určené, že listina o vydedení zo dňa 20.2.1999 nie je platná, tak ako to navrhovateľ v priebehu konania navrhoval... V opačnom prípade by totiž nebolo rozhodnuté o navrhovateľovom návrhu, a tým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.“.*

8. Rozsudok okresného súdu odvolaním napadol i odporca v 1. rade.

9. Krajský súd rozsudkom č. k. 7 CoD 48/2014-553 zo 17. decembra 2015 odvolaniami napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil. K odvolacím dôvodom sťažovateľa uviedol, že okresný súd *„správne vo veci rozhodol, aj pokiaľ po určení, že*

závet poručiteľky je v časti, v ktorej došlo k opomenutiu navrhovateľa neplatný a po určení, že dôvody vydedenia nie sú dané v prevyšujúcej časti návrh zamietol, nemajúc za to, aby závet v celom rozsahu bol inak neplatný a že nie je potrebné osobitne určovať, že aj listina o vydedení z 20.2.1999 je neplatná. Svoje úvahy súd prvého stupňa aj v tejto časti rozhodnutia dostatočne odôvodnil a jeho rozsudok možno považovať za všestranne preskúmateľný.“. Pokiaľ šlo o sťažovateľom tvrdený rozpor závetu poručiteľky s dobrými mravmi, krajský súd dôvodil, že „korektív dobrých mravov... nesmie byť na ujmu princípom právnej istoty a nesmie neprimerane oslabovať subjektívne práva účastníkov, vyplývajúce z právnych noriem. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvého stupňa, že pre ochranu práv a záujmov navrhovateľa postačuje určujúci výrok preskúmaného rozsudku v jeho vyhovujúcej časti, bez potreby určovania neplatnosti závetu ako celku, keďže preto neboli splnené zákonné predpoklady, ako aj bez potreby osobitného určovania neplatnosti listiny o vydedení. Podľa názoru odvolacieho súdu výklad ust. § 80 písm. c/ O. s. p. a ust. § 469a ods. 1 Obč. zákonníka vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam daného prípadu súdom prvého stupňa bol správny. Možno súhlasiť so záverom, že navrhovateľ nemôže spravodlivo znášať zákonné dôsledky vydedenia a pre určenie okruhu dedičov po nebohej sú postačujúce preskúmané vyhovujúce výroky a tak je rozsudok prvostupňového súdu z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov vecne správny.“.

10. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie. Kritizoval v ňom kvalitu odôvodnenia rozsudku krajského súdu, ktorý s použitím § 219 ods. 2 OSP podľa názoru sťažovateľa „*de facto odkázal na neexistujúce odôvodnenie (rozsudku okresného súdu, pozn.), čo zakladá aj vadu rozhodnutia odvolacieho súdu*“. Ak sa teda krajský súd nevysporiadal „*so všetkými odvolacími dôvodmi navrhovateľa... navrhovateľovi odňal možnosť konať pred súdom*“. Argumentoval tiež, že „*rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje úplné a výstižné odôvodnenie. V odôvodnení rozsudku sa odvolací súd nevysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami pre rozhodnutie vo veci, resp. sa náležite a dostatočne nevysporiadal ani s odvolacími dôvodmi navrhovateľa. Z uvedeného dôvodu považuje navrhovateľ rozsudok odvolacieho súdu za arbitrárny a nepreskúmateľný. Táto skutočnosť je naplnením tzv. inej vady konania, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa ust. § 241 ods. 2 písm. b) O. s. p.*“. Napokon sťažovateľ

v dovolaní namietal aj nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom v otázke absolútnej (ne)platnosti sporného závetu.

11. Najvyšší súd uznesením č. k. 4 Cdo 162/2016-609 z 25. januára 2017 dovolanie sťažovateľa odmietol. Upozornil, že *«nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou Najvyššieho súdu... (R 111/1998) považovaná za procesnú vadu („inú vadu konania“) nezakladajúcu prípustnosť dovolania. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdili viaceré rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam Najvyššieho súdu... ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (vid' napríklad rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015).»*. Poukázal i na ostatné zjednocovacie stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, podľa ktorého *„nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“*. Podľa názoru najvyššieho súdu citované stanovisko bolo *«plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci... obsah spisu neposkytuje žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny dôvod, aby na preskúmvanú vec bola aplikovaná druhá veta uvedeného stanoviska.»*.

12. K ďalším dôvodom sťažovateľovho dovolania najvyšší súd len odkázal na vlastnú stabilnú judikatúru, podľa ktorého ani tzv. „iná“ vada podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP ani nesprávne právne posúdenie veci podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP prípustnosť dovolania nezakladajú.

13. V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľ najprv vyjadruje očakávanie zachovania lehoty na podanie sťažnosti proti odvolaciemu rozsudku krajského súdu s poukazom na podané dovolanie a na stabilnú judikatúru ústavného súdu vzťahujúcu sa na obdobné skutkové situácie.

14. Označené práva boli podľa sťažovateľa porušené „*najmä tým, že porušovatelia:*
- *nepostupovali v zmysle platnej a účinnej právnej normy,*
- *sa náležite nevysporiadali so všetkými argumentmi sťažovateľa,*
čím sa v konečnom dôsledku dopustili porušenia zásady zákazu denegatio iustitiae (odopretie spravodlivosti).“.

15. Podľa sťažovateľa „*napadnuté rozhodnutia porušovateľov nespĺňajú základnú obsahovú požiadavku, ktorou je úplné a náležité odôvodnenie, poukazujúce na spôsob, akým sa porušovatelia aplikujúci právo so všetkými relevantnými skutočnosťami vysporiadali*“. Nadväzne znovu poukazuje na problematickú otázku súladu závetu poručiťky s dobrými mravmi. Okresný súd svoj právny záver podľa jeho názoru nevysvetlil a neuviedol „*na základe čoho... dospel k takému záveru, akými úvahami sa riadil a z akých dôvodov zaujal takéto stanovisko*...“. Krajský súd potom „*s nesprávnym postupom súdu... sa náležite nevysporiadala... a to aj napriek tomu, že sťažovateľ vo svojom odvolaní poukázal na skutočnosť, že porušovateľ v 1. rade sa vonkoncom nezaoberal rozhodujúcimi skutočnosťami prednesenými sťažovateľom, predovšetkým podstatnou námietkou neplatnosti závetu pre jeho nesúlad s dobrými mravmi, ktorý tieto len odmietol so strohým odôvodnením, ktoré nielenže nemá žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní, ale je tiež založené na neadekvátnej argumentácii odvolacieho súdu. Keďže sa porušovateľ v 2. rade v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím porušovateľa v 1. rade, v čoho dôsledku sa obmedzil iba na skonštatovanie údajnej správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, čo považuje sťažovateľ za neprijateľné, pretože podľa názoru sťažovateľa odvolací súd de facto odkázal na neexistujúce, resp. nepreskúmateľné odôvodnenie súdu prvej inštancie, čo zakladá vadu rozhodnutia odvolacieho súdu. Vzhľadom na to, že porušovateľ v 2. rade bol povinný vysporiadať sa so všetkými odvolacími dôvodmi sťažovateľa, ktoré prezentoval vo svojom odvolaní a porušovateľ v 2. rade porušujúci svoju zákonnú povinnosť napriek*

tomu tak neurobil, malo to pre s'azovateľa za následok v podobe odňatia možnosti konať pred súdom.“.

16. Vo vzťahu k najvyššiemu súdu s'azovateľ uvádza, že *„dôvody, pre ktoré dovolací súd odmietol dovolanie s'azovateľa nemôžu obstáť, ba naopak, dovolací súd svojim rozhodnutím potvrdil protiprávne konanie okresného súdu ako aj krajského súdu, čím závažným spôsobom ignoroval základné práva s'azovateľa, ktoré majú svoj pôvod v ústave SR a v citovanom Dohovore“.*

17. S'azovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho s'aznosti na ďalšie konanie vo vec samej nálezom takto rozhodol:

„Základné právo s'azovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na súdnu a inú právnu ochranu a právo s'azovateľa na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná, rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 02.06.2014, sp. zn.: 28C/244/2003-478, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 17.12.2015, sp. zn.: 7CoD/48/2014-556, a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zo dňa 25.01.2017,... sp. zn.: 4 Cdo 162/2016-609, porušené bolo.

Rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 02.06.2014, sp. zn.: 28C/244/2003-478, rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 17.12.2015, sp. zn.: 7CoD/48/2014-556 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zo dňa 25.01.2017, sp. zn.: 4 Cdo 162/2016-609, zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Košice II na ďalšie konanie.

Okresný súd Košice II, Krajský súd v Košiciach a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť s'azovateľovi trovy konania do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

18. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o s'aznostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

19. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K rozsudku okresného súdu č. k. 28 C 244/2003-478 z 2. júna 2014

21. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Ústavný súd tak môže poskytovať ochranu základným právam alebo slobodám, alebo ľudským právam a základným slobodám vyplývajúcim z medzinárodnej zmluvy, len ak ochranu týmto právam a slobodám neposkytuje „iný súd“. V opačnom prípade je v kompetencii „iného“ súdu poskytnúť požadovanú ochranu.

22. Sťažnosťou napadnutý rozsudok okresného súdu č. k. 28 C 244/2003-478 z 2. júna 2014 je meritórnym rozhodnutím prvostupňového súdu, a preto mal sťažovateľ podľa § 201 OSP možnosť napadnúť ho odvolaním ako riadnym opravným prostriedkom.

Uvedenú možnosť aj využil, a tak ochranu jeho označeným právam poskytoval iný súd (krajský súd v odvolacom konaní). Táto skutočnosť vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označeného základného práva a práva zaručeného dohovorom. Z tohto dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti namietajúcej porušenie sťažovateľovho základného práva na súdnu ochranu a jeho práva na spravodlivé súdne rozsudkom okresného súdu č. k. 28 C 244/2003-478 z 2. júna 2014 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci.

K rozsudku krajského súdu č. k. 7 CoD 48/2014-556 zo 17. decembra 2015

23. Časové relácie právoplatnosti rozsudku krajského súdu, napadnutého dovolacieho uznesenia najvyššieho súdu a doručenia sťažnosti ústavnému súdu naznačujú, že sťažovateľ očakáva zachovanie lehoty na podanie sťažnosti z dôvodu podaného dovolania proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu.

24. V prípade porušenia základných práv a slobôd uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy rozhodnutím odvolacieho súdu v civilnom súdnom konaní ústavný súd skutočne preferuje nápravu prostredníctvom využitia inštitútu dovolania. Preto prípadná sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy podaná súbežne s dovolaním je ústavným súdom zásadne odmietnutá ako neprípustná, pričom sa ale sťažovateľovi zachováva lehota na podanie ďalšej sťažnosti proti odvolaciemu rozhodnutiu, ak by dovolací súd vyhodnotil podané dovolanie (mimoriadny opravný prostriedok) ako procesne neprípustné (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 358/09, III. ÚS 237/2016 a pod.).

25. V posudzovanej kauze sťažovateľ napadol odvolací rozsudok krajského súdu dovolaním, ktorého prípustnosť založil na § 237 ods. 1 písm. f) OSP. Za dovolací dôvod potom označil odňatie možnosti konať pred súdom podľa § 241 ods. 2 písm. a) v spojení s § 237 ods. 1 písm. f) OSP tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP, ako aj nesprávne právne posúdenie veci podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP. Najvyšší súd dovolanie odmietol ako neprípustné, keď dospel k záveru o neprítomnosti vady zmätočnosti

podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP, a preto sa namietanou inou vadou ani namietaným nesprávnym právnym posúdením vecí nezaoberal. V daných okolnostiach je preto podľa názoru ústavného súdu dôvodné aplikovať jeho už stabilne judikovaný právny názor o zachovaní lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde na podanie sťažnosti proti odvolaciemu rozsudku krajského súdu.

26. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011).

27. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

28. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

29. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07). Uvedený záver platí aj vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 36 ods. 1 listiny, a to vzhľadom na zásadnú totožnosť dikcie s čl. 46 ods. 1 ústavy.

30. Zásadným dôvodom sťažovateľovej kritiky vznesenej voči napadnutému rozsudku krajského súdu je tvrdená nedostatočnosť jeho odôvodnenia. Najprv sťažovateľ krajskému súdu vytýka, že svojou reakciou na odvoláciu námietku „*de facto odkázal na neexistujúce, resp. nepreskúmateľné odôvodnenie súdu prvej inštancie*“, keďže okresný súd „*sa vonkoncom nezaoberal rozhodujúcimi skutočnosťami prednesenými sťažovateľom,*

predovšetkým podstatnou námietkou neplatnosti závetu pre jeho nesúlad s dobrými mravmi“.

31. Z príloh sťažnosti (fotokópia rozsudku okresného súdu) ústavný súd zistil, že v priebehu prvostupňovej fázy konania sťažovateľ argumentáciu o rozpore záveru poručiteľky s dobrými mravmi neprednášal. Z naratívnej časti odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ ako navrhovateľ spochybňoval pravosť písomného vyhotovenia a podpisu závetu a listiny o vydedení. Práve na týchto pochybnostiach založil svoj právny názor o absolútnej neplatnosti závetu, nie však na jeho prípadnom rozpore s dobrými mravmi. Následne potom popieral aj danosť dôvodov vydedenia.

32. Pozornosti ústavného súdu neušlo, že okresný súd v poradí prvým meritómnym rozsudkom zo 6. júla 2009 návrh sťažovateľa ako celok zamietol. Na odvolanie sťažovateľa potom krajský súd uznesením z 31. marca 2011 v konaní sp. zn. 9 CoD 94/2009 napadnutý prvostupňový rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, pričom záväzným právnym názorom vytkol okresnému súdu predčasnosť záveru o pravosti podpisu a autentickejši písma poručiteľky na oboch listinách a prikázal mu zaoberať sa existenciou dôvodov vydedenia podľa § 469a ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) *„z hľadiska toho, či stav poručiteľky vyžadoval pomoc inej osoby, či túto pomoc mal poskytovať predovšetkým navrhovateľ a či tu nie je iná osoba, od ktorej pomoc možno predovšetkým očakávať alebo ktorá pomoc poskytovala, poskytovať môže a má pre poskytovanie lepšie podmienky ako navrhovateľ a z pohľadu tiež skutočnosti, či navrhovateľ mal reálnu možnosť o poručiteľku skutočný záujem prejavovať, v tomto zmysle či poručiteľka sama mala záujem s navrhovateľom sa stýkať, udržiavať s ním bežné príbuzenské vzťahy...“.*

33. Ani záväzný právny názor krajského súdu, ktorý následne viedol k prvostupňovému rozsudku č. k. 28 C 244/2003-478 z 2. júna 2014, teda nijako okresný súd nenabádal venovať sa osobitne problému právneho vyhodnotenia závetu ako absolútne neplatného pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

34. V popísaných okolnostiach nemožno podľa názoru ústavného súdu vyhodnotiť stručné konštatovanie okresného súdu o tom, že „závet... obsahom alebo účelom neodporoval zákonu (až na opomenutie navrhovateľa), zákon neobchádzal a nepriečil sa dobrým mravom (§ 39 OZ)“, ako vadné z hľadiska ústavných požiadaviek na kvalitu odôvodnení rozhodnutí všeobecných súdov. Ak následne sťažovateľ v odvolaní predniesol námietku absolútnej neplatnosti záveru pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka a krajský súd na ňu reagoval odkazom na odôvodnenie prvostupňového rozsudku, nemožno považovať sťažovateľovu kritiku o odkaze krajského súdu na nepreskúmateľné a fakticky neexistentné odôvodnenie rozsudku okresného súdu za dôvodnú. Rovnako ústavný súd nemôže vyhodnotiť ako preukázané tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého sa okresný súd „vonkoncom nezaoberal rozhodujúcimi skutočnosťami prednesenými sťažovateľom, predovšetkým podstatnou námietkou neplatnosti závetu pre jeho nesúladiť s dobrými mravmi“, pretože z podkladov priložených k sťažnosti nevyplýva, že by túto námietku sťažovateľ v prvostupňovej fáze konania prednášal a už vôbec z nich nevyplýva, že by ju považoval za námietku podstatnú.

35. Z podkladov doručených ústavnému súdu sťažovateľom navyše plynie, že krajský súd k sťažovateľovej odvolacej námietke o rozpore závetu ako celku s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka zaujal v odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozsudku jednoznačný postoj, keď explicitne naznačil napätie medzi ochranou dobrých mravov na jednej strane a požiadavkou právnej istoty na strane druhej. Krajský súd potom odkázal pozornosť sťažovateľa na skutočnosť, že okresný súd prvými dvomi výrokmi svojho rozsudku určil absenciu dôvodov vydedenia v listine poručiťky o vydedení, ako aj neplatnosť jej závetu v časti, v ktorej bol sťažovateľ opomenutý. Stručné odôvodnenie rozsudku krajského súdu o otázke absolútnej (ne)platnosti závetu pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka preto ústavný súd hodnotí ako vyváženie záujmu na ochrane dobrých mravov [krajský súd potvrdil záver okresného súdu o tom, že absentuje dôvod vydedenia podľa § 469a ods. 1 písm. a) Občianskeho zákonníka, a teda sťažovateľ nemožno považovať za potomka, ktorý by poručiťke v rozpore s dobrými mravmi neposkytol potrebnú pomoc v chorobe] a záujmu na ochrane

právnej istoty (rešpektovanie predpísaným spôsobom prejavenej závetnej vôle poručiťky vo zvyšnej časti jej závetu).

36. Ústavný súd konštantne zdôrazňuje, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zahŕňa aj právo na odôvodnenie rozhodnutia, poukazujúc pritom aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (rozsudok ESLP vo veci Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997, m. m. pozri tiež rozsudok ESLP vo veci Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, Annuaire, č. 303-B).

37. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má podať jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

38. Ústavný súd uzatvára, že krajský súd neignoroval analyzovanú odvoláciu námietku sťažovateľa. Reagoval na ňu síce stručne, no jeho odpoveď vykazuje vnútornú logiku a nemožno v nej identifikovať signály svojvôle. Neobmedzil sa len na použitie § 219 ods. 2 OSP, ale konštatčne odôvodnenie rozsudku okresného súdu v predmetnej časti doplnil o poukaz na potrebu vyváženia v kolízii stojacich záujmov (ochrana dobrých mravov a ochrana právnej istoty), ako aj na to, ako on sám predmetnú kolíziu v okolnostiach prípadu (dva vyhovujúce určujúce výroky) vyriešil. Už pri predbežnom

prerokovaní sťažnosti v tejto časti tak ústavný súd dospel k záveru, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu nesignalizuje vady jeho kvality, ktoré by po prijatí sťažnosti boli spôsobilé viesť k vysloveniu porušenia základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy alebo jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V tejto časti bolo preto potrebné sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

K uzneseniu najvyššieho súdu č. k. 4 Cdo 162/2016-609 z 25. januára 2017

39. Pre predbežné prerokovanie sťažnosti v časti dotýkajúcej sa odmietavého dovolacieho uznesenia najvyššieho súdu hodno pripomenúť, že konanie o dovolaní neslúži na nápravu akýchkoľvek väd a nedostatkov základného (nachádzacieho) konania, ale len tých, ktoré podľa vôle zákonodarcu vzhľadom na ich závažnosť odôvodňujú prelomenie právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu. V právnej úprave dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku podľa Občianskeho súdneho poriadku sa popísaný koncept prejavoval práve v požiadavke, aby dovolanie nebolo prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, resp. z akéhokoľvek dôvodu.

40. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu dokumentuje, že najvyšší súd dospel k záveru, podľa ktorého vady a nedostatky vytýkané sťažovateľom v jeho dovolaní nenapĺňali ani jeden z dôvodov prípustnosti dovolania. Odmietavé uznesenie dovolacieho súdu, ktoré sťažovateľ napáda, predstavuje z materiálneho hľadiska meritórne rozhodnutie o tom, či potvrdzujúci rozsudok krajského súdu je zaťažený vadou odňatia možnosti konať pred súdom sťažovateľovi.

41. Ústavný súd už vo svojej rozhodovacej činnosti uviedol, že vada konania podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP znamená porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru (II. ÚS 261/06). Ústava však neupravuje, aké dôsledky majú prípady porušenia práva na súdnu ochranu a jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým dochádza v konaní pred súdmi, ani neustanovuje predpoklady ich nožnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu ustanovoval do 30. júna 2016 v zmysle čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy Občiansky súdny poriadok, ktorý

predpokladal aj možnosť vzniku procesných pochybení v občianskom súdnom konaní. V nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky pochybení upravoval tento procesný kódex aj podmienky, za ktorých možno procesné nesprávnosti napraviť v dovolacom konaní. S niektorými najzávažnejšími, taxatívne vymenovanými procesnými vadami, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť, spájal Občiansky súdny poriadok priamo prípustnosť dovolania podľa § 237, pričom vady tejto povahy boli zároveň aj prípustným dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a) OSP. Aj niektorým ďalším vadám inej procesnej povahy majúcim za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (tzv. iným vadám konania) pripisoval Občiansky súdny poriadok význam, avšak na rozdiel od taxatívne vymenovaných väd ich považoval za relevantný dovolací dôvod [§ 241 ods. 2 písm. b) OSP], ktorý možno uplatniť iba v takom dovolaní, ktoré je procesne prípustné; vada takejto povahy sama osebe však prípustnosť dovolania nezakladá. Ústavný súd v spojitosti s uvedeným ďalej poznamenáva, že na posúdenie prípustnosti dovolania je zásadne príslušný dovolací súd (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011).

42. Najvyšší súd už judikoval (sp. zn. 5 Cdo 88/99), že ak bola účastníkovi konania odňatá reálna a efektívna (nielen formálna či faktická) možnosť konať pred súdom, spočívajúca práve z objektívneho hľadiska právne i skutkovo argumentovať k vecnej a procesnej stránke rozhodovanej veci, je daný dovolací dôvod podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP. Neskôr vo veci sp. zn. 1 Cdo 145/2004 vyslovil, že odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom aj k právnej stránke veci a pod.).

43. Ostatné zjednocovacie stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 uvádza, že *„nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“*. Citovaný právny názor bol

judikovaný už skôr (R 11/1998), pričom jednotlivé senáty najvyššieho súdu ho v prevažnej miere rešpektovali (napr. sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 2 M Cdo 18/2008, 4 Cdo 310/2009 alebo 5 Cdo 290/2009), rovnako ako ústavný súd (IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 499/2011, III. ÚS 148/2012 a ďalšie).

44. Najvyšší súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že sťažovateľom namietaná kvalita odôvodnenia rozsudku krajského súdu nedosahuje takú úroveň (mieru), ktorá by odôvodňovala pristúpiť ku krajnému riešeniu, teda k záveru o naplnení znakov skutkovej podstaty podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP.

45. Sťažovateľ namieta, že *„dôvody, pre ktoré dovolací súd odmietol dovolanie sťažovateľa nemôžu obstáť...“*. Svojou podstatou jeho námietka speje k záveru o nesprávnom právnom posúdení veci najvyšším súdom, keďže § 237 ods. 1 písm. f) OSP na okolnosti prejednávanej veci nesprávne uplatnil.

46. Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

47. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. V konečnom dôsledku ústavný súd nie je opravným súdom právnych

názorov najvyššieho súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, napadnutý právny názor súdu by mohol nahradiť iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný alebo zjavne neodôvodnený, a tak ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. II. ÚS 519/2012).

48. Podľa názoru ústavného súdu právny záver prijatý najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje, a to aj vzhľadom na to, že už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v časti atakujúcej rozsudok krajského (odvolacieho) súdu ústavný súd dospel k záveru, že odôvodnenie tohto rozsudku obsahuje síce stručné, no dostatočné a logické zdôvodnenie nedôvodnosti sťažovateľovej námietky o absolútnej neplatnosti závetu ako celku podľa § 39 Občianskeho zákonníka. To má za následok správnosť právneho záveru najvyššieho súdu, podľa ktorého „*v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny dôvod, aby na preskúmanú vec bola aplikovaná druhá veta uvedeného stanoviska*“ (zjednocovacie stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu citované v bode 43, pozn.).

49. Aj v časti smerujúcej voči dovolaciemu uzneseniu najvyššieho súdu č. k. 4 Cdo 162/2016-609 z 25. januára 2017 dospel ústavný súd už pri jej predbežnom prerokovaní k záveru, ktorý vylučuje možnosť rozhodnutia o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu i jeho práva na spravodlivé súdne konanie po jej prípadnom prijatí na ďalšie konanie. Preto bolo potrebné sťažnosť i v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

50. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa návrhom sťažovateľa na zrušenie napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov rozsudkom a návrhom na priznanie náhrady trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. septembra 2017